

Stanovisko Akreditačnej komisie k príspevku,
ktorý odvysielal Rozhlas a televízia Slovenskej republiky (RTVS)
v hlavných správach 3. januára 2014

Akreditačná komisia, poradný orgán vlády Slovenskej republiky (ďalej iba „komisia“), sa na svojom 75. zasadnutí, ktoré sa konalo 22. až 23. januára 2014 v Bratislave zaoberala obsahom odvysielaného príspevku v Správach RTVS dňa 3. januára 2014, v ktorom boli skreslene a tendenčne podané informácie o problematike členstva komisie v medzinárodnej organizácii ENQA združujúcej akreditačné komisie v rámci európskeho vzdelávacieho priestoru.

RTVS ako verejnoprávna inštitúcia, ktorej poslaním je poskytovať nestranné, overené, neskreslené, aktuálne, zrozumiteľné a vo svojom celku vyvážené a pluralitné informácie o dianí v SR, týmto príspevkom určite toto poslanie nenaplnila. Nedala príležitosť vyjadriť sa subjektu, ktorý bol predmetom kritiky zo strany prezidenta Slovenskej rektorskej konferencie L. Vozára, člena valného zhromaždenia ARRA I. Ostrovskeho ako aj redaktorky RTVS T. Cimermanovej. Podľa vyjadrenia členov komisie takéto neobjektívne vyjadrovanie sa a spájanie terajšieho pridruženého členstva komisie v ENQA so spochybňovaním vysokoškolských diplomov nesie znaky zámerného šírenia nepravdivej správy s cieľom poškodiť kompetentnosť Akreditačnej komisie a vzbudiť vo verejnosti znepokojenie takouto dezinformáciou.

Komisia, ako poradný orgán vlády SR, sa riadi právnymi predpismi schválenými vládou SR, ktorými je nariadenie vlády SR o Akreditačnej komisii, Štatút Akreditačnej komisie a platný zákon o vysokých školách, ktorý komisii presne vymedzuje jej pôsobnosť. Medzi hlavné činnosti komisie patrí sledovanie, posudzovanie a nezávislé hodnotenie kvality vzdelávacej, výskumnej, vývojovej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti vysokých škôl a napomáhanie jej zvyšovaniu. Komplexne posudzuje podmienky, v ktorých sa tieto činnosti na jednotlivých vysokých školách uskutočňujú a vypracúva stanoviská na zlepšenie práce vysokých škôl. Tieto svoje povinnosti si komisia plní celé desaťročia a so ctou.

Európska asociácia na zabezpečovanie kvality v oblasti vysokoškolského vzdelávania (**ENQA**), ktorej riadnym členom bola komisia od roku 2002, vydala v roku 2009 „Normy a smernice na zabezpečovanie kvality v Európskom priestore vysokoškolského vzdelávania“ (ESG). Ich súčasťou je aj odporúčanie, aby sa európske agentúry na zabezpečovanie kvality podrobili v päťročných cykloch vonkajšiemu hodnoteniu. Z tohto dôvodu v novembri 2012 sa v Bratislave uskutočnilo externé hodnotenie komisie panelom ENQA, zamerané na plnenie uvedených kritérií ESG. Z hodnotenia vyplynulo, že napriek enormnej práci, ktorú komisia v rámci svojej pôsobnosti vykonáva v SR, sú oblasti, ktoré je potrebné posilniť. Z vyhodnocovaných kritérií a subkritérií komisia v plnej miere vyhovela 7, 4 kritériá boli vyhodnotené ako splnené v podstatnej miere, 6 kritérií bolo vyhodnotených ako čiastočne splnené. Ani jedno z kritérií nebolo vyhodnotených ako nespĺnené. **Preto nie je možné súhlasiť s tvrdením v príspevku, že „Akreditačná komisia nebola medzinárodne uznaná, lebo nespĺňa základné kritériá“.**

Z kritérií, ktorých plnenie bolo vyhodnotených ako čiastočne splnené a z pohľadu hodnotiteľov najzávažnejšie, uvádzame najmä:

- nezávislosť komisie od ministerstva školstva - menovanie predsedu a členov komisie vládou SR na základe odporúčania ministra, obmedzená autonómia pri prijímaní vlastných zamestnancov, absentujúca výhradná zodpovednosť komisie za konečné závery v procesoch zabezpečovania kvality,

- nedostatočné financovanie komisie – zdroje vyčlenené pre komisiu sú mimoriadne obmedzené a súčasný stav ľudských zdrojov sotva postačuje na zabezpečenie vysokého objemu činností,
- nejasnú víziu a poslanie komisie, v ktorej absentuje strategický plán s cieľom zosúladienia aktivít zabezpečovania kvality s potrebami zainteresovaných subjektov (stakeholders)
- nedostatočnú politiku činnosti komisie pre oblasť zabezpečovania kvality – chýbajúce uplatňovanie mechanizmu, ktorý by zabránil konfliktu záujmov pri práci s externými expertmi.

Vzhľadom na uvedené Rada ENQA v roku 2013 nepotvrdila riadne členstvo komisie s odôvodnením, že je potrebné zmeniť jej postavenie a kompetencie. Na základe uvedeného Rada ENQA komisii navrhla postavenie vo forme **affiliate status**, čo sa aj uskutočnilo a komisia získala tento status rozhodnutím Rady ENQA na svojom zasadnutí v septembri 2013.

Na základe uvedeného nemôžeme v žiadnom prípade súhlasiť s vyjadrením, ktoré odznelo v príspevku, že Akreditačná komisia sa týmto dostala do „medzinárodnej izolácie“. Okrem toho, že komisia bola riadnym členom ENQA od roku 2002, od roku 2013 ako affiliate, je riadnym členom medzinárodných zoskupení CEENQA, INQAAHE a naše kritériá pozitívne vyhodnotil aj americký výbor na overovanie kritérií pre lekárske vzdelávanie (NCFMEA). Taktiež je potrebné uviesť, že z členských krajín Európskej únie 10 (vrátane Slovenska) nemá v rámci ENQA agentúru s riadnym členstvom napr. aj Švédsko, Taliansko, Portugalsko, Slovinsko, Luxembursko. Z krajín V4, uvádzaných v príspevku ako pozitívny príklad, Rada ENQA na základe výsledkov hodnotenia na jeseň 2013 nepotvrdila opätovne riadne členstvo Maďarsku, ale len dvojročné podmienené členstvo ako „Full member under review“, kde takisto bola konštatovaná nedostatočná nezávislosť od vládnych inštitúcií.

Na záver je nevyhnutné zdôrazniť, že nedostatky vytknuté panelom ENQA sú systémové a princípy, na ktorých komisia pracuje vyplývajú z hore uvedených právnych predpisov a zmeniť ich je možné len z pozície Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a vlády SR. Komisia ako taká nemá mechanizmy a ani dosah na uskutočňovanie týchto systémových zmien.